

 Viden om Film
Filmdatabasen

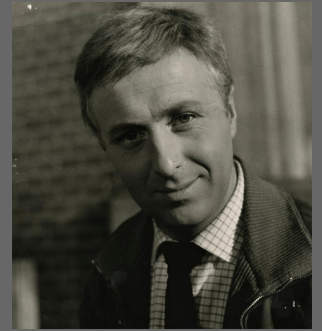
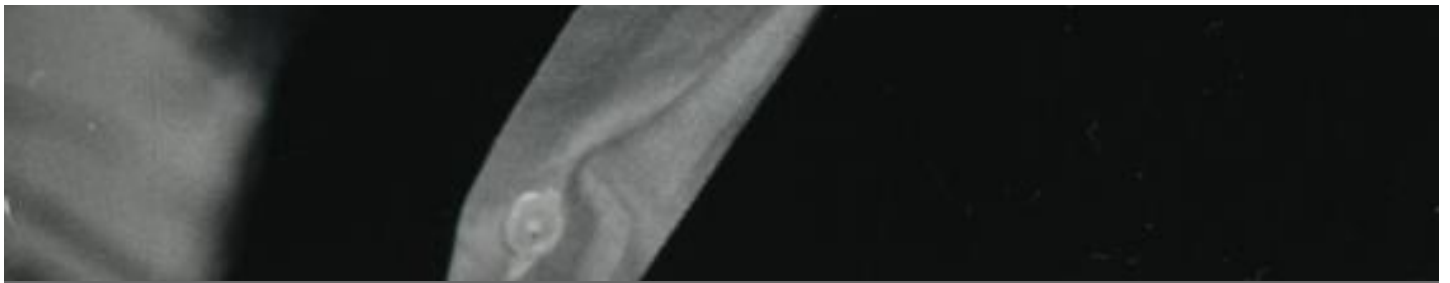
Person

EN | DA

HENNING MORITZEN

(1928 - 2012)

Skuespiller. Født 3/8 1928, død 11/8 2012, 84 år gammel. Gift 1° med Betty Krohn - ægteskabet opløst, 2° i 1971 med skuespiller Lise Ringheim (1926-94). Far til skuespiller Michael Moritzen (f. 1954) og filmarbejder og -producer Marianne Moritzen (f. 1959).

Uddannet ved de københavnske privatteatres elevskole 1948-50 og derefter knyttet til Folketeatret indtil 1955. I de følgende 20 år, 1955-75, ansat ved Det kgl. Teater, hvor han blev én af sin generations mest succesfulde og feterede skuespillere. Hans store og meget alsidige talent udfoldede sig i et hav af roller indenfor alle genrer. I 1975 valgte Henning Moritzen og Lise Ringheim at forlade nationalscenen for at 'stå på egne ben', hvor det blev til forestillinger på bla. Århus Teater, Gladsaxe Teater, Alléscenen og Det ny Teater. I 1980 vendte de tilbage til Det kgl.

I 14 år lagde ægteparret Moritzen/Ringheim stemmer til ægteparret Karlsen i den kendte radio-føljeton "Karlsens kvarter" (1967-84). I 1972 debuterede Henning Moritzen som iscenesætter med en Dürrenmatt-forestilling på Bristol og satte i de følgende år en række forestillinger op på Det kgl. Teater, samt "Den Stundesløse" og "Pygmalion" i Stockholm, på henholdsvis Dramaten og Maxim.

Uddrag fra Morten Piils "Danske filmskuespillere" (Gyldendal, 2003):

Få - om nogen - danske teaterskuepillere har måttet kæmpe med så megen medgang som Henning Moritzen. Og i den generation af store mandlige teaterskuespillere, der anførtes af den tidligt afdøde Mogens Wieth og har Jørgen Reenberg og Erik Mørk som de to mest fremtrædende navne, har Henning Moritzen tilmed haft den mest interessante filmkarriere. Kun Frits Helmuth overgår ham i så henseende.

Det forunderlige ved forvandlingskunstneren Moritzen er, at han i skrivende stund er på sin absolutte højde som filmskuespiller. - "Det er som om de unge instruktører lige vender os en halv omgang", udtalte han, karakteristisk uhøjtideligt, om sin opsigtvækkende come-backrolle som den ormstukne patriark i Thomas Vinterbergs "Festen" (1998). En rolle, hvor han dementerede teaterkritikeren Jens Kistrups påstand fra 1988 om, at "der er nogle mørke skakter i menneskesindet, han nægter at gå ned i".

Pænheden har været et problem for filmskuespilleren Henning Moritzen, men mest i hans yngre år. Til et velfriseret ydre har ofte svaret en temperaments-neddæmpet præstation. Men komedien - hans foretrukne genre - blev hans redning fra de ferske elskerroller.

Hans første filmår er yderst beskedne. Han kan ses som 20-årig statist i noir-filmen "John og Irene" (1949) og i Grundlovsfilmen "For frihed og ret" (1949), og han er en mand på en bænk i "Vores fjerde far" (1951). I Jon Iversens familiefilm "Dorte" (1951) kommer hans egentlige debut i en birolle som blegstog og latterliggjort fortæller for helsekost. Derefter ses han i udprægede småroller, indtil han optræder som sulfo-renskuret sanglærer i problemdramaet "Det gælder livet" (1953). Derpå lod han sig søvngængerpassivt lede gennem floppet "Et eventyr om tre" (1954) - næsten et selvmordsforsøg på filmskuespilleren Moritzen, men han havde allerede vist uomtvisteligt talent på teatret, og kun få så ham i den zombie-lignende rolle.

I "Bruden fra Dragstrup" (1955) scorer han nogle komiske points som åndsfraværende bogorm, og selv om han både er en anelse fersk og koket i hovedrollen i den første danske farvefilm, Erik Ballings "Kispus" (1956), klæder det ham at vise sig i en genre, der favoriserer hans lette, elegante touch: den sofistikerede komedie. Og så er der lagt op til hans charmerende, selvironiske portræt af den småborgerlige digter og familiefar i Erik Ballings velskabte

serie på tre film om "Poeten og Lillemor".

Han spiller med held mod sin type som den anløbne fidusmager fyrst Igor i "Harry og Kammertjeneren" (1961). Han er derpå journalist i både "Eventyr på Mallorca" (1961) og "Det stod i avisen" (1962), begge gange med pauvre resultater, og hans greve i "Alt for kvinden" (1964) savner romantisk gnist.

1960'erne var tiåret, hvor Moritzen tog syvmileskridt fremad som teaterskuespiller, mens filmtilbudene synes at være blevet færre eller i hvert fald mindre fristende. Efter en filmpause på fem år er han med fint underspillet lune faderen i Finn Karlssons debutfilm "Stine og drengene " (1969), en udpræget birolle. Og i hovedrollen som den pæne bankassistent og -røver i Anders Bodelsen-filmatiseringen "Tænk på et tal" (1969) er han konsekvent menneskeligt fraværende i sine udspekulerede transaktioner. En dygtigt udtænkt, men ikke særlig karismatisk præstation.

Det tillukkede videreføres med større dramatisk skarphed i Leif Panduros tv-spil "Hjemme hos William" (1971), hvor han - igen i Palle Kjærulff-Schmidts lydhøre instruktion - er en menneskeligt trængt, teknisk minded arkitekt. - "Fungerer kirken?", er hans automatiske spørgsmål efter at have beriget den danske folkekirke med endnu en strømliniet bygning. Panduro skrev rollen specielt til ham.

Et venskab og arbejdsfællesskab med Ingmar Bergman opbyggedes med udgangspunkt i en birolle som Liv Ullmanns ægtemand i "Viskningar och rop" ("Hvisken og råb", 1972), hvor han overskygges af filmens mange stærke kvinder. Han spiller titelrollen i "Misanthropen", både i Ingmar Bergmans opsætning på Det kgl. Teater og i samme instruktørs tv-udgave (1974), og han siger for en gangs skyld ja til en tv-serie og er kriminalinspektør Eriksen i "En by i provinsen" (1977), en solid, men ikke exceptionel indsats.

Efter endnu en lang pause viser han som Kong Christian 8. i "Peter von Scholten" (1987) en ny pondus, mens han til gengæld har lidt svært ved helt at leve op (eller snarere ned) til kolonihave-jævnheden som arbejdsgiveren Børge i "Dansen med Regitze" (1989). Heller ikke hans rare, musikalske bedstefar i "Roser og Persille" (1993) overbeviser helt om, at det lune folkedyb er hans rette element.

Derimod indgår han som computerfirma-direktør gnidningsløst i satiren "Baby Dooms" (1998) rappe moderne tone, og samme år kom så det afgørende come-back som faderen i "Festen" (1998), hvor den overfladiske elskværdighed, verdensmandscharmen og den kolossale autoritet på snigende vis skrælles af for at åbenbare en livsløgner og tyran. Men selv i faldet skimtes et menneskeligt format. Faderens afslutningstale ved morgenbordet gennemføres med et skær af den autoritative taler-retorik, figuren behersker så selvfølgelig, men løftes til sidst af et vældigt følelsespres under ordene: "Til dig Christian vil jeg sige: Det var sgu godt kæmpet, min dreng!" Hele talen som sådan er højdepunktet i Moritzens filmkarriere.

Og med modsat fortegn yder han en på flere måder lige så suveræn præstation i Kaspar Rostrups "Her i nærheden" (2000) som bøssen, der er gået i hi blandt antikviteter efter en fængselsfortid. Et vindende portræt, der elegant omstøber typeklichéer til rent menneskeguld og giver en taberskikkelse humor, varme og dybde. [Uddrag fra "Danske filmskuespillere" slut]

Litteratur: Henning Moritzen: Tilpas højrøvet - Henning Moritzen i samtale med Niels Birger Wamberg (2004).

Filmografi			
Musik			
Titel	^År	^Funktion	^Kategori
Grøflingen	2011	Stemme	Tv-film
Arthur 3: De to verdener	2010	Fortæller	U/Spillefilm
Alting bliver godt igen	2010	Lemmy	DK/Spillefilm
Legenden om Enyo	2010	Shamani	Tv-serie
Sammys store eventyr	2010	Stemme	U/Spillefilm
Peter Pedal på nye eventyr	2009	Mr. Bloomsberry	U/Spillefilm

Titel	År	Funktion	Kategori
Porco rosso	2009	Stemme	U/Spillefilm
Grisen	2008	Asbjørn	DK/Kort fiktion
Kung Fu Panda	2008	Oogway	U/Spillefilm
Peter Pedal	2006	Museumsinspektør Bloomsberry	U/Spillefilm
Percy, Buffalo Bill og jeg	2005	Farfar	U/Spillefilm
Allegro	2005	Tom	DK/Spillefilm
Strings	2004	Kahro	DK/Spillefilm
Krøniken	2004	Hr. Stokmand	Tv-serie
Nu	2003	Adam som ældre	DK/Kort fiktion
Bjørne brødre	2003	Gamle Denahi	U/Spillefilm
Karlsson på taget	2002	Onkel Julius	U/Spillefilm
Monsters, Inc.	2001	Henry J. Waternoose III	U/Spillefilm
Her i nærheden	2000	Baronen	DK/Spillefilm
Grinchen - julen er stjålet	2000	Fortæller	U/Spillefilm
Dybt vand	1999	Knud Engdahl	Tv-film
Sandhedens hævn	1999	Mopsus	Tv-film
Menneskereden	1999	Far	Tv-film
Festen	1998	Faderen	DK/Spillefilm
Baby Doom	1998	Holstein	DK/Spillefilm
Der var engang	1998	Konge af Illyrien	Tv-film
Anastasia	1997	Vladimir	U/Spillefilm
Herkules	1997	Fortæller	U/Spillefilm
Renters rente	1996	Direktør Nicolaj ' Nic' Holm	Tv-serie
Madsen og co.	1996	Ejnar	Tv-serie
Elverhøj	1996	Christian IV	Tv-film
Bryggeren	1996	C.A. Reitzel	Tv-serie
Lyse tider	1995	Medvirkende	Tv-film
Babe - den kække gris	1995	Stemme	U/Spillefilm
Tommelise	1994	Stemme	U/Spillefilm
Tango for tre	1994	Willy	Tv-serie
Roser og persille	1993	Willy	DK/Spillefilm

Titel	År	Funktion	Kategori
Domino	1991	Leo Voss	Tv-serie
Fædre og sønner	1991	Pavel Kirsanov	Tv-film
Da natten forsvandt - et elektrisk eventyr	1991	Fortæller	DK/Dokumentarfilm
Dansen med Regitze	1989	Børge	DK/Spillefilm
Landet for længe siden	1988	Stemme	U/Spillefilm
Station 13	1988	Walther, politikommisær og stationsleder	Tv-serie
Peter von Scholten	1987	Kong Christian VIII	DK/Spillefilm
SK-917 har nettopp landet..	1983	Purseren	Tv-serie
Protesten	1982	Stanek	Tv-film
Pengene eller livet	1982	Poul Kristiansen	DK/Spillefilm
En by i provinsen	1977	Eriksen	Tv-serie
Den jäktade	1976	Instruktion	Tv-film
Svinedrengen	1975	Speaker	DK/Kort fiktion
Et dukkehjem	1974	Doktor Rank	Tv-film
Det lykkelige skibbrud	1974	Fortæller	Tv-film
Hitler superstar	1974	Preben Guldløwe	Tv-film
Misantropen	1974	Alceste	Tv-film
Dr. Knock	1973	Knock	Tv-film
Slap af	1973	Herman	Tv-film
Den stundesløse	1973	Oldfux	Tv-film
Næsehornet	1972	Jean	Tv-film
Mascarade	1972	Henrik	Tv-film
Livsens ondskab	1972	Fortæller	Tv-serie
Hjemme hos William	1971	William	Tv-film
Onkel Vanja	1971	Astrof	Tv-film
Svejk i anden verdenskrig	1970	Svejk	Tv-film
Værelset	1970	Pierre	Tv-film
Aristocats	1970	Sang (titelmelodi - 1994-versionen)	U/Spillefilm
Anatol	1969	Medvirkende	Tv-film
Paria	1969	Hr. X	Tv-film

Titel	År	Funktion	Kategori
Stine og drengene	1969	Stines far	DK/Spillefilm
Tænk på et tal	1969	Flemming Borck, bankkasserer	DK/Spillefilm
Tartuffe	1968	Medvirkende	Tv-film
Vildanden	1966	Medvirkende	Tv-film
Før TV-Teatret kommer på skærmen	1965	Medvirkende	DK/Dokumentarfilm
Alt for kvinden	1964	Ditlev greve Liljenkrone, Slægtens forfader, Peder Joachim	DK/Spillefilm
Elskeren	1964	Medvirkende	Tv-film
Don Olsen kommer til byen	1964	Fortæller	DK/Spillefilm
Den føjelige elsker	1963	Medvirkende	Tv-film
Støvsugerbanden	1963	Peter Park	DK/Spillefilm
Den stundesløse	1963	Medvirkende	Tv-film
Det stod i avisen	1962	Johan Jespersen, journalist	DK/Spillefilm
Venus fra Vestø	1962	Major John Morland	DK/Spillefilm
Svinedrengen og Prinsessen på ærten	1962	Prinsen	DK/Kort fiktion
Judith	1962	Medvirkende	Tv-film
Den kære familie	1962	Alex Maagenhjelm, greve	DK/Spillefilm
Det tossede paradis	1962	Fortælleren	DK/Spillefilm
Poeten og Lillemor i forårshumør	1961	Poeten	DK/Spillefilm
Harry og kammertjeneren	1961	'Fyrst Igor'	DK/Spillefilm
Axel og Valborg	1961	Axel Thordsen	Tv-film
Jetpiloter	1961	Tom Jessen, kaptajn	DK/Spillefilm
Eventyr på Mallorca	1961	Michael Bolberg, journalist	DK/Spillefilm
Poeten og Lillemor og Lotte	1960	Poeten	DK/Spillefilm
Man kan aldrig vide	1960	Medvirkende	Tv-film
Forelsket i København	1960	Jan	DK/Spillefilm
Sandhedens hævn	1960	Medvirkende	Tv-film
Dejlige Danmark	1960	Speaker	DK/Dokumentarfilm
Poeten og Lillemor	1959	Poeten	DK/Spillefilm
Bunbury	1959	Medvirkende	Tv-film
Jomfruburet	1959	Baron Franz von Schober	Tv-film

Titel	År	Funktion	Kategori
Her Sleeman kommer	1959	Medvirkende	Tv-film
Tornerose	1959	Fortæller	U/Spillefilm
Lille rislende kilde	1959	Medvirkende	Tv-film
Barberen i Sevilla	1958	Medvirkende	Tv-film
Løkken	1958	Medvirkende	Tv-film
Mariannes bryllup	1958	Jørgen, pianist og hasardspiller	DK/Spillefilm
Mor skal giftes	1958	Ove Bang, læge, gift med Kate	DK/Spillefilm
Flyvende sommer	1957	Medvirkende	Tv-film
Irma Journalen 1957	1957	Medvirkende	DK/Reklamefilm
Sparekassen	1957	Medvirkende	Tv-film
Stokken	1957	Medvirkende	Tv-film
Historien om en soldat	1956	Medvirkende	Tv-film
Nej	1956	Medvirkende	Tv-film
Kispus	1956	Jakob, student	DK/Spillefilm
Tante Tut fra Paris	1956	Bent Larsen, en ung sanger	DK/Spillefilm
Spillerne	1956	Medvirkende	Tv-film
Bruden fra Dragstrup	1955	Walter, Brandts søn	DK/Spillefilm
Et eventyr om tre	1954	Kjeld, studen	DK/Spillefilm
Himlen er blå	1954	Medvirkende	DK/Spillefilm
Den gamle mølle på Mols	1953	Fløjstrup, proprietærens svigersøn	DK/Spillefilm
Kong Renés datter	1953	Grev Tristan	Tv-film
Vi som går køkkenvejen	1953	Dick	DK/Spillefilm
Det gælder livet	1953	Stefan Korsby	DK/Spillefilm
Adam og Eva	1953	Tolderen	DK/Spillefilm
Aladdin	1952	Medvirkende	Tv-film
Kærlighedsdoktoren	1952	1. kontorist	DK/Spillefilm
Dorte	1951	Dr. Sørensen	DK/Spillefilm
Frihed forpligter	1951	Landmand	DK/Kort fiktion
Vores fjerde far	1951	Medvirkende	DK/Spillefilm
John og Irene	1949	Medvirkende	DK/Spillefilm
For frihed og ret	1949	Medvirkende	DK/Spillefilm

UDSKRIV

DOWNLOAD PDF